

Ihmisten keskellä arjessa ja juhlassa

Kuva: Reijo Keskiikkonen

Kirkko liittyy useimpien suomalaisten elämän tähtihetkiin ja käännekohtiin. Tutkimusten mukaan rivi-jäsen arvostaa kirkollisia toimituksia; kastetta, konfirmaatiota, avioliittoon vihkimistä, hautaan siunaamista.

Seurakunta on mukana juhlassa, mutta lähellä se on joka päivä. "Kirkko sinne, missä ihmiset ovat." Vammalan seurakunnan toiminta-ajatukseen sisältyy jotakin hyvin olennaista kristillisestä yhteisöstä. Kansankirkon työntekijöiden tulee liikkua siellä, missä kansa on.

– Me toimimme vammalalaisten arjessa, kuvaavat diakoniatyöntekijät Irmeli Lehikoinen (vas.), Aila Rauhala, Maija-Liisa Halme ja Liisa Ketola (oik.). Tiimiä kuvassa täydentää lähetyssihteeri Tellervo Murto-Huoponen (toinen oik.). Paanu-lehdessä esittäytyy vuodenvaihteessa Tyrväästä ja Karkusta Vammalaksi yhdistynyt seurakunta työntekijöineen. Mitä se tekee? Miten se palvelee? Mitä se tarjoaa?

Uskon, toivon ja rakkauten yhteisössä on lupa kyseillä. Tärkeintä on löytää vastaus, mikä antaa elämään tarkoituksen, mielekkyyden ja rauhan? – Seurakunta on olemassa sen takia, että Jumalalla on meille asiaa, määrittelee kirkkoherra Osmo Ojansivu.

Löytöretkeilyn iloa sekä seurakunnan yhteydessä että tämän lehden sivuilla!

Kuva: Urpo Vuorenoja

KIRKON SEINÄT PULLISTELEMAAN?

Silloin kun jumalanpalvelus on seurakunnassa viikon kohokohta, suuri yhteinen perhejuhla, kirkon seinät pullistelevat kuin Karkussa taannoin pidetyssä tähtikonsertissa. Vammalassa halutaan kehittää jumalanpalveluselämää yhä laajemmin väkeä kokoavaksi. Konstit on monet. **Sivu 8**

Kuva: Pirjo Silverti

TAITEILIJAT VALMISTAUTUVAT JO

Osmo Rauhala (oik.) ja Kuutti Lavonen valmistautuvat jo ainutlaatuisen tehtävänsä Vammalassa, vaikka maalaustyö alkaa vasta ensi keväänä. Koko maailmassa taiteilija saa harvoin toteutettavakseen vastaavan kohteen kuin Pyhän Olavin kirkko. Osmo Ojansivu oli oppaana, kun taiteilijat kävivät ensi kertaa yhdessä tulevalle työmaallaan. **Sivu 7**

SAATTEEKSI

Pintaa syvemmälle

Kädessäsi on tervehdys Vammalan seurakunnalta, ensimmäinen Paanu. Antoisia ja miellyttäviä lukuhetkiä, ole hyvä.

Olemme lähtökohdiltamme tyrvääläisiä tai karkkulaisia, nyt olemme vammalalaisia myös seurakunnallisessa mielessä. Tyrvää erkani Sastamalan kirkkopitäjästä vuonna 1520. Ympyrä kiertyi umpeen Vammalan seurakunnan syntyessä tämän vuoden alussa. Olimme jo oppineet olemaan erillään. Nyt on yhdessä olemisen ja elämisen oppimisen vuoro. Aika kristillinen tehtävä, sanoisin.

Toivottavasti Paanu-lehti auttaa meitä lähemmin ja paremmin tutustumaan kotiseurakuntaamme, sen tekemään työhön ja työntekijöihin. Ja ennen kaikkea siihen, mikä on seurakunnassa keskeisintä. Meille siitä välittynyt tieto liittyy usein hallinnon hoitamisiin taloudellisiin asioihin, kuten kirkkoihin ja muihin rakennuksiin, hautausmaihin tai virantäyttöihin. Nekin ovat mielenkiintoisia ja tärkeitä, mutta eivät seurakunnan ydinasioita.

Yritysmaailmassa puhutaan liikeideasta, visioista. Se pitää olla aina kirkaana mielessä. Kaupungin tarkoitus ja tehtävä on tuottaa peruspalveluita ja turvaa. Entä seurakunnan tarkoitus ja tehtävä?

Seurakunta ei ole itsetarkoitus. Se ei ole olemassa vain siksi, että niin on aina ollut. Seurakunnan tehtävä on välittää Jumalan ajaton viesti, sanoma Jeesuksesta Kristuksesta ja pelastuksesta jokaiselle ihmiselle. Jumalalla on asiaa, siksi seurakunta on.

Tietotulvassa on välillä vaikea erottaa oleellista vähemmän tärkeästä. Banaanien ja kahvipakettien hinnat ovat joskus hyödyllistä tietoa, mutta paljon tärkeämpää on tietää, mikä tänään antaa tarkoituksen, mielekkyyden, rauhan ja ilon elämääni. Voi olla mielenkiintoista tietää hautapaikkansa hinta, mutta vielä tärkeämpää on kysyä mistä, miksi, mihin – ja löytää vastaus. Kyselemisen ja etsimisen ei tarvitse olla ahdistunutta ja ilotonta pakkotoimintaa. Se voi ja saa olla suorastaan hauskaa ja innostavaa löytöretkeilyä. Juuri siihen Vammalan seurakunta haastaa meitä kaikkia, yhdessä ja erikseen. Miksi tyytyisimme näennäis- ja pintatietoon, kun on mahdollisuus löytää itse ydin?

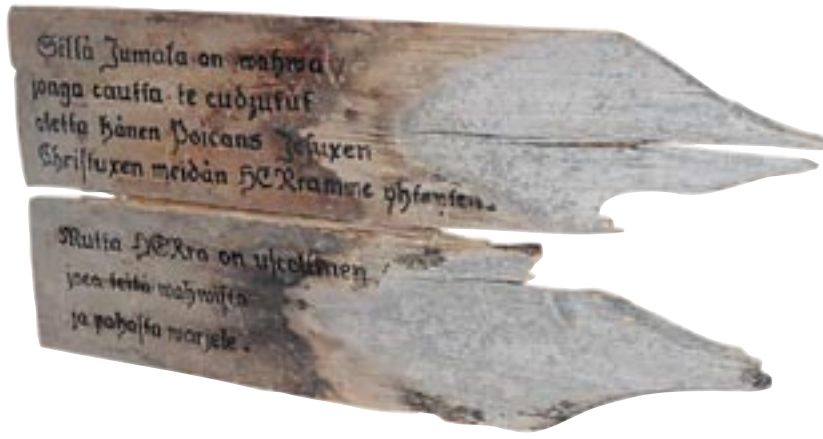
On luontevaa, että seurakuntalehden nimi on juuri Paanu. Sana kertoo perinteistä, seurakunnasta ja nykypäivästä. Tyrvään Pyhän Olavin kirkon kattoon tarvittiin 33 000 käsin veistettyä haapapaanua. Yhdessä talkoilla tehdyistä, rakkautta kirkkoa ja kotiseurakuntaa kohtaan osoittavista paanusta tuli seurakuntamme tunnus ympäri Suomea. Tätä olkoon myös lehtemme. Toivon, että vuosien saatossa näitäkin Paanuja tulee paljon ja ne voivat auttaa meitä pintaa syvemmälle oman seurakuntamme ja Jumalan rakkauden tuntemisessa.

Hyvää kesää ja Jumalan siunausta

Osmo Ojansivu
Vammalan kirkkoherra

Miksi lehdestä tuli Paanu?

Vammalan seurakuntalehdelle haluttiin nimi, joka jotenkin viittaa paikkakuntaan ja kristilliseen yhteisöön. Ideariihessä putkahteli kelpo ehdotuksia, kuten Kaksi tornia, Veden äärellä, Maria ja Olavi, Paatti, Samassa veneessä

tai Kirkollinen.

Uudenkaupungin seurakunnalla on Votiivi, Kouvolassa Lehteri, Lohjalla Lohkare, Parkanossa Tapuli. Tätä kautta se omalta tuntuva löytyi kuin luonnostaan – meillehän sopisi Paanu! Va-

lintaa tuki etymologisen sanakirjan tieto, että paanun ensimmäinen suomenkielinen kirjallinen esiintymä oli vuoden 1642 Raamatussa.

Jesajan kirjassa (33:20) kuvataan vapautettua Jerusalemiä turvalliseksi leposijaksi, teltaksi, jota ei pureta, ei siirretä ja jonka vaarnat eivät koskaan irtoa ja jonka köysistä yksikään ei katkea. Nykyisen vaarna-sanana tilalla oli vanhassa käännöksessä paanu.

Seurakunnassamme on kolme paanukattoista rakennusta. Pyhän Olavin ja sen talkoilla veistetut paanut tuntee jo koko Suomi. Myös Pyhälle Marialle omistetuissa Sastamalan kirkossa on paanukatto.

Se kolmas ja erikoinen kohde ei ehkä ole tuttu edes kaikille paikkakuntalaisille. Otto-Iivari Meurman suunnitteli 50-luvulla Karkun hautausmaan kupeeseen kuusenmuotoisen ruumishuoneen, jonka katolla paanut ovat ikään kuin puun oksina.

Siiri ja Valtteri nousivat suosikeiksi

Siiri ja Valtteri olivat viime vuonna Vammalassa syntyneiden lasten suosikkiniimet.

Tyrvään ja Karkun seurakunnissa kastettiin yhteensä 151 vauvaa, ja heistä viisi sai nimekseen Siiri, neljä Valtteri.

Muinaisskandinaavista alkuperää olevan, voittoisaa kaunotarta tai ratsastajatar-ta tarkoittaneen Sigridin suomalainen vastine oli suosiossa huipulla sata vuotta sitten. Siirin kultavuodet ajoittuivat 1900-luvun kahdelle ensimmäiselle vuosikymmenelle.

Saksalaista perua oleva Valtteri on merkinnyt valtiasta, ohjaajaa, joukon johtajaa. Suomessa nimi on yleistynyt vasta hiljakkoin: yli 80 prosenttia maamme 22 000 Valtterista on syntynyt vuoden 1980 jälkeen.

Kolmesta tytöstä tuli viime vuonna Vammalassa Helmi, trion verran nimettiin Sannejakin. Kärjen kolmossijan jakoivat Emmi, Heidi, Hilda, Jenna, Jenni, Lotta, Pauliina ja Suvi – kaikkia kastettiin kaksi.

Aada, Ada ja Aata kuuluvat samaan nimiperheeseen, ja kullakin on kirkkoherranviraston tietojen mukaan yksi uusi haltija.

Perinteet kunnissa

Vammalan seurakunnan yhteyteen nyt liitetystä pienokaisista aistii entisajan naisten paluun. Kuluvana vuonna yksi-

vuotissyntäreitään viettävien kaupunkilaisten joukossa on Amanda, Elsa, Fanni, Lytti, Martta ja Rauha.

Perinteisten suomalaisten nimien käyttö yleistyi selvästi vuodesta 2002, jolloin Vammalassa oli enemmän vieraita vaikutteita. Silloin ristiäisjuhlaansa vietti-

vät muun muassa Alessandra, Angelica, Janica ja Jessica.

Viime vuodelta löytyy myös persoonallisia valintoja. Väestötietokeskuksen etunimihaun perusteella Vammalan pikku-Nenjalla on Suomessa neljä etunimikaimaa, mutta Menniina ja Peea ovat kumpikin maan ainokaiset kautta aikojen.

Pikkumiehiäkin ristittiin ahkerasti perinteitä kunnioittaen. Toiseksi suosituimman etunimen jakoivat Juho ja Oskari, molempia kastettiin kolme. Kahdesta pojasta tuli Aarne, Aleks, Arttu, Kalle, Lauri, Leevi, Mikko, Niilo, Niko, Olli, Roope, Tuomas ja Vili.

Viimevuotiseen ikäluokkaan kuuluvat myös Eemeli, Elias, Topias, Torsti, Tuomo, Vilho ja Viljo. Samannimisiä miehiä oli jo nykyäitien ja -isien isovanhempien ja isosovanhempien tuttavapiirissä.

Poikien listan harvinaisimmasta päästä lienee Emppu, tosin saman nimen on joskus saanut 80 suomalaista. Yhdestä poikavauvasta tuli Raamatusta tuttu Luukas, toisesta Miika.

Tyrvään ja Karkun vanhempien makumielitykset poikkesivat hieman valtakunnan tilanteesta. Tyttöjen kolme suosituinta ensimmäistä etunimeä Suomessa olivat Ella, Emma ja Anni, poikien Niko, Eetu ja Valtteri. Vammalassa ei kastettu viime vuonna yhtään Annia tai Eetua.

NAULAN KANTAAN

Henkilökohtainen usko saa ihmisen etsimään yhteistä hyvää ja lähimmäisen parasta. Tästä kirkon jäsenyydessä on kysymys.

Seppo Häkkinen

kirkkoneuvos, Helsingin Sanomat 10.4.2004

Herra varjelkoon meitä papeilta, joilla ei ole epäuskon hetkiä. Ilman niitä on vaikea ymmärtää muidenkaan epäilyä ja epätoivoa. Opillisesti liian sileäpintaiset papit voivat olla vaarallisia.

Eero Huovinen

Helsingin piispa, Kirkko & Kaupunki 7.4.2004

Kirkon oppia saa pohtia ja ajatella, sitä voi epäillä, mutta kirkko ei ole sen varassa, mitä yksittäinen ihminen ajattelee.

Ilkka Kantola

Turun piispa, Uudenkaupungin Sanomat 15.4.2004

Kirkkomme on pitkän ja kivuliaan kehityksen myötä kasvanut yhteiseksi, jonka jäseniä yhdistävät yhteiset kysymykset, eivät vastaukset.

Jukka Kemppinen

hoviioikeudenneuvos, professori, Askel 4/2004

Roismala nielee nyt veroeuroja

Seurakunnan verovaroin rahoitettavat hankkeet keskittyvät tänä vuonna paljolti Roismalaan, minne oppoa 250 000 euroa. Leijonanosan summasta nielee kesän aikana korjattava siunauskappelin katto. Samassa yhteydessä uusitaan kylmiön laitteet, ja keväällä aloiki haudausmaan laajentaminen.

Arkkitehti **Mirjam Kulmala** suunnitteli 1976 valmistuneeseen Tyrvään siunauskappeliin tasakaton. Kymmenen vuoden päästä se korjattiin ensi kerran salin kohdalta, hiukan myöhemmin alemmalta osaltaan.

Kului vuosikymmen – ja taas katto alkoi vuotaa. Siksi seurakunta viritteli uudenlaista ratkaisua, ja tilasi viime syksynä rakennusarkkitehti **Marja Rauhalalta** piirustukset rakennuksen muuttamiseksi harjakattoiseksi.

– Ajatuksena oli lisätä kallistuksia ja vaihtaa katemateriaaliksi saumattu pelti, jolloin lumi ja vesi valuisivat paremmin alas, selittää talouspäällikkö **Paula Laasanen**.

Hyvin suunniteltu ei tällä kertaa ollut puoliksi tehty, sillä sekä Museovirasto että Kirkkohallitus tyrmäsivät ehdotuksen. Kielteistä kantaa perusteltiin sillä, että suoraviivainen arkkitehtuuri kärsisi muutoksesta. Niin Vammalassa laadittiin salamavauhtia uudet piirustukset, jotta korjaus saataisiin käyntiin.

– Ensimmäisellä kertaa katto uusittiin vanhan päälle. Nyt nämä rakenteet puretaan ja tehdään kokonaan uusi. Vaikka siitä tulee ta-

sakatto, parannuksena entiseen on esimerkiksi kallistusten suunnan muuttaminen sisältä ulospäin.

Myös syöksytörvien avulla yritetään kosteaa ongelmaa torjua. Maallikon silmällä katon kallistuksia ei välttämättä edes näe, niin loivat ne ovat.

Kappelin liepeillä on paljon vehreää puustoa ja kasvillisuutta. Haudausmaanhoitajalta tasainen huopakatto vaatii paljon enemmän huoltoa kuin harjamallinen peltikatto, sillä märkiä lehtiä ja oksia on ahkerasti puhdistettava huokoiselta pinnalta.

Korjaustyöt jatkuvat syyskuuhun asti, mutta kappelia voidaan silti käyttää koko ajan. – Jos perjantaisin on siunaustilaisuuksia, on sovittu, että silloin ei työskennellä. Urakoitsija siivoaa paikat sellaiseen kuntoon, ettei työmaa häiritse saatoväkeä, Laasanen lupaa.

Roismalan haudausmaa puolestaan levittäytyy nykyisen perälle, seurakunnan omistamalle noin hehtaarin alueelle.

Jo keväällä kaadettiin ja karsittiin puustoa, kesällä maapohja tasataan ja salaojitetaan. Suurin työ maa-aineksen ajoineen on edessä vasta ensi vuonna. Laajennusosaan tulee 1 700 uutta arkkuhautapaikkaa.

Isoja hankkeita odottamassa

Seurakunnan tämän vuoden investointitahti on 321 500 euroa, eikä Paula Laasanen mielestä Vammalan kokoisessa seurakunnassa juuri enempään olisi mahdollisuuksia. Toisaalta, kaikki mitä tehdään, on pakko tehdä – korjauksia olisi vai-

Kuva: Reijo Keski-Kokkonen

Kiinteistöjen ja haudausmaiden vakituinen väki yhteispotretissa. Edessä Leena Poutala (vas.), Erkki Mäkinen, Anneli Rautu, Ilpo Lehto ja Arja Myllyniemi, ylärivissä Seppo Laaksonen (vas.), Päivikki Riihimäki, Pirkko Savela, Jyri Kauppinen ja Matti Hautamäki.

Tyrvään siunauskappelin tasakatto korjataan syksyyn mennessä, ulkoisesti hyvinkin entisen näköiseksi. Kappeli on silti käytössä koko kesän.

kea enää siirtää.

Taloushallinnon ohjelmiin, laitehankintoihin ja sisäisen verkon uusimiseen kuluu 23 500 euroa. Sastamalan kirkon haudausmaan vanhan malliseen hirsiaitaan on varattu 15 000 euroa.

Tulevaisuudessa vuoroaan odottavat monet isot ja kalliit projektit, etunenässä Sastamalan kirkon ja Houhajärven leirimajan peruskorjaukset.

Tyrvään kirkolta myyty kuusi hautaa

Tyrvään kirkkomaalta palautui kaksi vuotta sitten seurakunnalle 34 hautaa. Toistaiseksi niistä on myyty puoli tusinaa.

Suurin osa uudelleen käyttöön otetuista on yhden arkkuhautapaikan hautoja tai vain urnapaikkoja. Kahden tai kolmen paikan hautoja joukossa oli vain muutamia. Kaikki tähän mennessä myydyt ovat nimenomaan näitä isompia.

Kun asiasta keväällä 2003 kirjoiteltiin lehdissä, innokkaimmat kaupunkilaiset ottivat yhteyttä seurakuntaan ja halusivat jo eläessään varata itselleen viimeisen leposijan Vammaskosken rantamilta.

Taloustoimiston väki joutui kuitenkin jarruttelemaan ihmisten suunnitelmia tuonpuoleisesta, sillä hautapaikan voi ostaa vain kuolin-tapauksen yhteydessä.

Hautapaikat maksavat saman verran kaikilla Vammalan haudausmailla. Oman kunnan jäsenelle arkkua- ja urnapaikka maksaa 20 euroa, vieraspaikkakuntalaiselle 300 euroa. Rintamasotilas- ja rintamapalvelutunnuksen omaavalle paikka on ilmainen.

Haudan avauksesta, peittämisestä ja kunnostuksesta seurakunta laskuttaa arkkupaikassa 100, urnapaikassa 50 euroa.

Haudausmaille kesäukat Nakkilasta

Kesäukat Vammalan haudausmaille tulevat viimevuotiseen tapaan Nakkilasta Setolan puutarhalla. Miksei seurakunnan hoidossa oleville haudoille hankita kauden tasta omalta paikkakunnalta?

– Pyysimme tarjousta viideltä yrittäjältä; yhdeltä Huittisista, yhdeltä Nakkilasta ja kolmelta Vammalasta. Saimme vastauksen Huittisista ja Nakkilasta. Jälkimmäinen oli halvempi ja se valittiin, selittää talouspäällikkö **Paula Laasanen**.

Muun muassa ahkeraliisoja, ruusubegonioita, annansilmiiä ja uudenguineanliisoja tilattiin yhteensä yli 8 500 kappaletta ja niistä maksetaan 5 871 euroa.

Haudausmaanhoitaja **Erkki Mäkinen** sanoo, että istuttamisessa on sama käytäntö kuin monessa paikassa Suomessa.

– Odottelimme ensin alkuke-

sän mahdolliset hallat, ja vasta niiden mentyä kukat laitetaan maahan. Työ tehdään kesäkuun 10. päivän kahta puolta.

Puolet seurakunnan hoitamista haudoista on Roismalassa, ja siellä kukkien istutusurakka kestää viikon verran.

Mäkisen mukaan vammalalaisilla ei ole yhtä tiettyä suosikkikasvia, tykästyminen eri lajeihin jakautuu aika tasaisesti.

– Hoitosopimuksia tehtäessä asiakkaat saavat esittää omia toiveitaan, ja aika hyvin me pystymme niitä yleensä ottamaan huomioon.

Vammalassa on kuusi haudausmaata: Roismalassa sekä Tyrvään, Karkun, Salokunnan, Sammaljon ja Sastamalan kirkkoilla. Seurakunnalla on sopimus 932 haudan hoidosta.

SANAN SELITYS

Mitä kuuluu suntiolle?

VIRALLISESTI ARJA MYLLYNIEMI on seurakuntamestari, mutta hän pitää perinteikästä suntiota parempana nimikkeenä. – Moni luulee, että työ on lähinnä kolehdin keräämistä jumalanpalveluksessa. Se tietysti näkyy, mutta enimmäkseen tämä on kyllä muuta.

MYLLYNIEMEN REVIIRIÄ ON Tyrvään kirkko, sisä- ja ulkopuolelta. – Koko tontti on hallinnassa. Se tarkoittaa järjestyksenpitoa sisällä, huoltoa jos joku menee rikki, siivoamista, paikkojen laittamista jumalanpalveluksia ja toimituksia varten. Ulkona hoidettavana on piha ja haudausmaa. Ammattia voisi kuvata niin, että silloin kun kaikki menee hyvin, suntio ei näy eikä kuulu.

ULKOSALLA ON ENITEN VIPINÄÄ keväällä ja alkukesästä, kun on laitettava haudausmaa. Sisällä on kiireisintä joulun aikaan, kun tapahtumia on paljon. Myllyniemi nauttii vaihtelevasta arjesta. – Joka päivä tulee esiin sellaista, mitä ei voi ennakoita. Vapaus ja ennalta-arvaamattomuus ovatkin työn suola.

Mitä kappalainen tekee?

– **PAPIN TÖITÄ** siinä missä kaikki muutkin papit! Seurakuntapastorin ja kappalaisen välillä itse työssä ei ole kovin suurta eroa. Kappalaisen virka on vakainainen, ja aika isoja talousvaikeuksia seurakunnalle pitää tulla ennen kuin se voidaan lakkauttaa, kansanomaistaa omaa nimekettä **Jari Rankinen**. – Ehkä kappalaiselta joissakin

SUNTIO-HAUDAUSMAANHOITAJA ILPO LEHTO työskentelee Karkun Salokunnassa. – Olen talonmies, joka valmistele tilaisuuksia ja siivoaa paikat sellaiseen kuntoon kuin tarve kulloinkin vaatii ja joka soittaa kirkonkelloja, hän luettelee.

Lehto pitää erityisesti ulkotöistä, vaikka onkin harrastusluonteisesti hoidellut jopa emännän hommia eli vastannut kahvi- ja ruokatarjoilusta. Salokunnan suntio on nykyään harvinaisuus ammattikunnassaan, sillä hän kaivaa yhä haudat käsipelillä. – Fiskarsin lapiolla. Tehtävä tulee eteen keskimäärin kerran kuussa, Lehto täsmentää ja myöntää tapansa katoavaksi kansanperinteeksi.

MONET OMAISET OVAT KIITELLEET, kun Lehto on avannut haudan ympäristöä myöten kauniisti, hiekkaa ei ole kasassa huiskin haiskin. – Olen ajatellut, että se on kumminkin kuin se piste i:n päälle. Sureville läheisillekin on mukavampaa näin.

asioissa odotetaan vähän enemmän ja hänelle uskotaan vähän enemmän kuin seurakuntapastorille, hän valottaa eroa, joka tuntuu jonkin verran myös palkassa.

VAMMALAN SEURAKUNNASSA on kolme kappalaista.

Soppaa, sanaa ja seuraa

Torstailounas kokoaa ruokapöydän ääreen väkeä vauvasta vaariin. Tänään on tarjolla lohisoppaa ja marjapuuroa.

Diakoniaväki tietää, että rikaskin voi olla köyhä

Joka toinen viikko järjestettävä torstailounas on vain osa Vammalan seurakunnan laveaa diakoniatyön kenttää. – Niin paljon olisi tehtävää, niin monenlaista hätää. Välillä ahdistaa, kun on pakko valita, mitä hoitaa, mitä jättää väliin, kuvaa diakonissa **Liisa Ketola** arjen paineita.

Odotuksetkin ovat kovat. Diakoni **Maija-Liisa Halme** sanoo, ettei pelkäästään niiden mukaan parane elää. – Kyllä itsellä täytyy olla työnäky ja oma tapa toimia. Muuten ei jaksaa.

Aikamme huono-osaisia eivät ole vain ne ”kainot köyhät”, suuri henkinen ja hengellinen hätä voi asua myös hyvin toimeentulevan osakkeessa keskellä kaupunkia. Omat haasteensa tuo individualistisuus, kun tukiryhmät ja yhteisöllisyys ihmisten ympäriltä ovat katoamassa.

– Köyhyys ei tarkoita vain rahallista puutetta, rikaskin voi olla yksin, Halme muistuttaa.

Diakoniantavoitteena on yhteyden saattaminen, sekä toisen ihmisen että seurakunnan. Työtä tekevät muutkin kuin siihen palkatut, sillä samaa diakoniaa on kaikenlainen naapuriapu, toisenlaatuinen huolehtiminen ja välittäminen.

Kirkossa työalan perimmäinen tehtävä on ulottua sinne, minne mikään muu apu ei ylety. Ihanteellisesti puhutaan etsivästä diakoniatyöstä. Ketola tosin sanoo, että usein työ kävelee etsimättä sisälle. Toimistoon yhteyttä ottava asiakas laittaa helposti päivän suunnitelmat uusiksi, eikä inhimillinen hätä tunne virka-aikaa. Vaikeiden ongelmien selvittely voi viedä tunteita.

Asenteita vara pehmentää

Ketola on usein törmännyt koviin asenteisiin, eikä esimerkiksi päihdetyö ole helppo sarka. Tulevaisuudessa tilanne tuskin helpottuu, siitä ovat alkoholiveron alentamisen jälkeiset ensitiedot antaneet vihiä. Moni hyväosainen ajattelee ja jopa ääneen paheksuu, pitääkö kir-

kon hyysätä juoppoja, itsehan ovat soppansa keittäneet.

– Vähän samanlaista syyllistämisen henkeä kohdistuu työttömiin, jatkaa diakoni **Irmeli Lehikoinen**.

Asennekasvatusta on siis jatkettava, sillä heikkojen puolustaminen on kirkon ydinaluetta. Lähtökohdan tarjoaa Jeesuksen esimerkki ja opetus: Jeesus kohtasi apua tarvitsevat, köyhät, sairaat ja syrjäytetyt, kuunteli heitä, paransi, auttoi ja julisti anteeksiantamuksen sanomaa.

– Nuoret ovat asenteeltaan paljon pehmeämpiä kuin aikuiset. Rippikoulussa sen oikein huomaa, kehaisee diakonissa **Aila Rauhala**. Vammalan diakoniatimi osallistuu nykyään aiempaa enemmän ripareille. Nuoriso ei vain kuule elämän kultaisesta säännöstä, vaan myös elää sitä todeksi. Rippikoululaiset osallistuvat palvelutehtäviin kehitysvammaisten kerhoista asuntoloitten illanviettoihin, keräävät yhteisvastuulle, kohtaavat vanhuksia.

Kirkon imagon kiillottaja

Diakonia-ammattilaiset ovat aina tehneet arvokasta, mutta usein näkymätöntä työtä. Vasta lama nosti joukon kunnolla julkisuuteen: ruokapankit ja aktiivisuus ylivelkaantuneiden asiassa kiillottivat koko kirkon imagoa suuren yleisön silmissä.

Vammalassa ruokakassien jakelu on lopetettu, ei sen takia, että tarve olisi loppunut, mutta sama kauraryynipaketti ja makaronipussi alkoivat tuntua yksipuolisilta. – Parempi vaihtoehto on, kun ruokapua tarvitseva saa itse valita, mitä haluaa, uskoo **Lehikoinen**.

Taloudellisen tuen tarvettakin on monenlaista, on vuokratilastoja ja maksamattomia laskuja. Seurakunnalla on tarkoitukseen pienet resurssit, mutta kanavia on mahdollista yhdessä hakea. Halmeen mielestä diakoniatyön luonteeseen kuuluu, että uskalletaan myös luopua jostakin ja luoda tilalle uutta.

Moni mieltää koko asian lähinnä vanhusten luona käymiseksi. – Suurin osa asiakkaista on nykyään työikäisiä, **Ketola** oikaisee.

Rauhalan ominta reviiriä on Vammalan maaseutu. – Kun joskus

Emäntä **Anneli Rautu** pitää keittiössä ohjaksia käsissään.

Seija Koskinen (vas.) ja Lea Rinne osallistuvat vapaaehtoisina aterian valmisteluun.

poikkeen ennalta ilmoittamatta johonkin huusholliin, siellä ei yhtään ihmetellä. Maalla diakoniatyöntekijän yllätyskäyntiä pidetään ihan luonnollisena. Keskustan kerrostalossa on toisenlainen kulttuuri, siellä kyllä hämmästeläisiin!

Diakonipappi **Mirja Tenkasta** myöten työntekijät toivovat yhteydenottoa, jos seurakuntalainen haluaa kotikäyntiä. – Mielellämme tulemme ja käynti järjestyy sovittaessa. Ajatustenlukijoita emme ole, joten on mahdoton tietää, missä meitä odotellaan.

Entisaikojen yleinen vierailukäytäntö toki tuntuu yhä hyvältä. **Maija-Liisa Halme** sanoo nykyisin yleensä sopivansa käynnit etukäteen, mutta mielessään hän vaalii ajatusta, että jonnekin voi joskus poiketa ihan ohikulkumatkallaan.

Pirjo Silveri

On torstai, kello lähentelee puoltapäivää. Seurakuntatalon rantasalin ovi käy tiuhaan.

– Tervetuloa, toivottavat diakoni **Irmeli Lehikoinen** sekä vapaaehtoistyöntekijät **Seija Koskinen** ja **Lea Rinne**.

Sanotaan käsipäivät, pyydetään peremmälle. Moni tulija on tuttu, mutta uusiakin kasvoja näkyy. Nykyajan diakoniatyöntekijä asettuu sekalainen seurakunta, väkeä laidasta laitaa, sylivauvasta vanhuksiin. Opiskelijoita, työttömiä, kotiaiteja, päihdeongelmaisia, pienituloisia eläkeläisiä, parempituloisia.

Lehikoinen aloittaa lyhyellä hartaudella, ja väki keskittyy kuuntelemaan puhuttelevia jakeita Raamatusta. Rinne odottelee vielä ovella mattimyöhäisiä. Heitäkin valuu sisään, ja välillä tervehtijä kapsahtaa jälleennäkemisen riemusta jonkun kaulaan ja näyttää vapaan istumapaikan.

Kohta päästään syömään. Keittiön puolella on käynyt huikeaa aamukahdeksasta asti, kun emäntä **Anneli Raudun** johdolla on valmistettu lohisoppaa ja marjapuuroa. Pöytään on katettu tuoret sämpylät, leivät, voit, maidot, piimät ja poikkeuksellisesti jopa kahvit kastamisineen.

Tänään on vähän muutakin spesiaalia: arpajaiset. Lahjana saatu satsi puolukkahilloa lähtee parinkymmenen onnettaren suosikin mukana purkissa kotiin. – Lahjoitukset ovat olleet tervetulleita. Varsinkin syyspuolella on tullut peru-

noita, omenoita, marjoja, ja niitä on käytetty ruokien valmistukseen, **Lehikoinen** kertoo.

Rantasaliin saapuu tavallisesti 90–100 ihmistä. Emännälle haaste on melkoinen, koska etukäteen ei voi tietää vierasmäärää ja ruoan menekkiä. Apulaisina häärii kolme, neljä vapaaehtoista, usein lisäksi **Eeva-Liisa Niinikoski** tiskaajana.

Joku on joskus kauhistellut ruoan määrää, pelännyt että kamalasti jää yli. Parin tunnin päästä on kattilan pohja hämmöittänyt. – Joka kerta kyllä tuntee päivän hyvän työn tehneensä, **Rautu** kuvailee tilaisuuden henkeä. Jollekin seurakunnan tarjoama lounas voi olla ainoa lämmin ateria päiväkausien.

– Täällä tapaa kavereita ja on hyvää ruokaa.

– Seurakunta on oikealla asialla, kävijät ovat todellisia avuntarvitsijoita. Ei kaiken maailman kahvikutsuja tarvitse aina hyväosaisille järjestää, heillä on itselläänkin niihin varaa. Syrjäytyneille torstailounas on samalla sosiaalista toimintaa, täällä kaikilla on ihmisarvo.

Nimettöminä pysyttyä haastateltavien kommentteista kuuluu tyytyväisyys.

Jälkiruuan lomassa päästään nauttimaan myös musiikista, kun kanttori **Keijo Vättö** soittaa yleisön toivekappaleita. Nykyajan virsiä vieraat eivät pyydä, vaan lapsuudesta tuttuja hengellisiä lauluja. Tiedättehän: Maan korvessa kulkevi tai Oi katsele lintua oksalla puun.

Kuka, mitä, missä, milloin?

DIAKONIA TOIMISTO
(Aittalahdenkatu 12) on avoinna ma, ti, to ja pe klo 9–11 ja ke 9–10 ja sinne voi tulla käymään tai soittaa. Puh. 514 2411.

KARKUN SEURAKUNTATALO
(Passinmäentie 14) puh. 513 4454 ti klo 9–11 **Maija-Liisa Halme**, Sammaljoen kirkko (Sammaljoentie 606) puh. 515 7307 ti klo 9–10 **Aila Rauhala** ja Vammalan seurakuntatalo (Asemakatu 6) puh. 512 4112 to klo 9–11 **Liisa Ketola**

ALUEET JA TEHTÄVÄT:
Maija-Liisa Halme: Karkun lisäksi Pohjolanjärvi, Vihattula, Varila, Siilekallio ja Iisa. Kehitysvamma työ, vapaaehtois- ja lähimmäistyö
Liisa Ketola: Vammaskosken sillan pohjoispuoli. Mielenterveysasiakkaat, päihde- ja kriminaalisyty
Irmeli Lehikoinen: keskusta ja Marttila. Työttömät, taloudelliseen avustamiseen liittyvät kysymykset
Aila Rauhala: Eteläinen Tyrvää. Näkövammaiset, kuurot, Kirkon Ulkomaanavun yhdyshenkilö

SANAA SASTAMALASTA

Isot ja pienet
Jumalan kämmenellä

Lasten virsi Jumalan kämmenellä on tullut minulle uudelleen hyvin ajankohtaiseksi ja tärkeäksi. Perheeseemme on syntynyt ensimmäinen lapsi, pieni tyttö, Aada. Virsi on tuttu jo seurakunnan lasten kerhosta, jota pidettiin Maariassa Kotimäen seurakuntatalolla. Lapsena näin mielessäni konkreettisen kuvan, jossa ihmiset, eläimet ja kasvit ovat Jumalan kämmenellä. Mielikuva on vahva ja herättää yhä turvallisuuden tunteen.

Kun kuljin helmikuuisena iltana kotiin synnytyssairaalasta, johon äiti ja pienokainen jäivät odottamaan unen tuloa ja kaivattua lepoa, ajattelin:

*Jumala ei lähettänyt tyttarellemme
yhtä timanttia tai yhtä helmeä
vaan päätti peittää maan kauttaaltaan
timantein ja helmin.*

Todellakin maa loisti tuhansin timantein ja ilma oli täynnä kimaleita. Jumala puhutteli minua, ja mieleeni nousi suuria ajatuksia. Kuinka paljon maailmassa tapahtuu myös pahaa, kuinka vaikeissa olosuhteissa monet synnyttävät äidit ovat? Pitäisikö valtavaa miehistä vallanjanoa rajoittaa ja keskittyä olennaiseen, vaikkapa huolehtimaan näistä pienokaisista ja heidän äideistään ympäri maailman, jos voisimme hetkeksi unohtaa tuon rakkaan epäjumalan Rahan ja sen ainokaisen kaivatun kumppanin Vallan?

Jumalan kämmenellä -virrestä on tullut minulle ikään kuin toinen uskontunnustus: "Kaikille tilaa riittää, kaikille paikkoja on, Jumalan kämmenellä ei kukaan ole turvaton". Jumalan kämmen on suuri ja mahdumme sille kaikki. Koen, että Jumala hyvydessään kantaa meitä kaikkia, vahvoja ja heikkoja, tietämättämme. Hyvyys on kuin salaisuus, jossa vaikeinta on vastaanottaminen. Ei sen löytäminen tai etsiminen vaan hyvyyden vaikutukselle antautuminen. Eihän tuhlaajapojankaan ongelma ollut Isän rakkauden saaminen vaan oman keskeneräisyyden tunnistaminen ja sen tunnistaminen, että tarvitsee Isän rakkautta.

"Onneni on olla Herraa lähellä". Jumalan lähellä oleminen ei ole suoritus vaan etuoikeutettu olotila. Se on mahdollisuus olla omana itsenä Isän kämmenellä.

Kastetilaisuudessa Kiikan mummulassa lauloimme ensimmäisenä virtenä Jumalan kämmenellä. Pappi painotti puheessaan, kuinka lapsi vain on tekemättä mitään ja kuinka Jumala ottaa lapsen vastaan sellaisenaan. Hyväksyntä on Jumalan teko, Isä rakastaa lastaan ehdoitta ilman suorituksia.

Eivät vain lapset ole Jumalan lapsia vaan myös kaikki me isot, aikuiset. Jumalan näkökulmasta toimintamme ja ymmärryskykymme näyttää luultavasti samankaltaiselta kuin aikuiselle näyttäyty joskus lapsen toiminta. Se voi olla lapsellisen lyhytnäköistä, itsekästä eikä kiukuttelukaan ole kaukana. Toisaalta juuri tähän sisältyy armo, sanoma siitä, että saamme lähestyä taivaallista isäämme keskeneräisinä.

Pienet lapset innostuvat, rakastavat, hymyilevät, luottavat varauksella ilman epäilyä, ilman järjen koukeroista pohdintaa. Antaakamme lastemme mennä Jeesuksen tykö ja suokaamme sama mahdollisuus itsellemme. Kämmen on avoin!

*"Totisesti: joka ei ota
Jumalan valtakuntaa
vastaan niin kuin lapsi,
hän ei sinne pääse."
Mark. 10:15*

Kasper Kouvo
Kirjoittaja on uskonnon,
psykologian ja filosofian lehtori
Vammalan lukiossa

Nettipastoria on helppo lähestyä

Suuri tai pieni, vaikea tai yksinkertainen. Uskoon, kristittyinä elämiseen, Raamattuun tai kirkon toimintaan liittyvä. Osoitteessa (www.evl.fi/srk/vammala/) palveleva nettipastori lupaa vastata monenlaisiin kysymyksiin. Häneen voi ottaa yhteyttä mieltä vaivaavassa pulmassa nimettömänä.

Idea virtuaalisesta papista syntyi, kun Tyrvään seurakunta aikanaan suunnitteli kotisivujaan ja mietti, millaisia asioita verkkoon laitetaan.

– Katselimme muista seurakunnista mallia ja kehitimme oman versiomme. Jonkinlainen keskustelupalstakin kävi mielessä, mutta se olisi vaatinut kontrollia ja ylläpito olisi ollut hankalampaa. Siihen resurssimme eivät riittäneet, selittää kappalainen Jari Rankinen.

Elämän evästä myös verkosta

Nettipastori on käsitellyt yli 200 kysymystä, yleensä muutaman päivän sisällä siitä, kun viesti on seurakuntaan singahtanut. Rankisen mielestä postia on tullut odotettua tahtia. Joskus on pieni luova tauko, sitten taas ryöpsähtää useita kerralla.

Keskustelu on luettavissa Vammalan seurakunnan sivuilla. Jotkut aiheet ovat käytännönläheisiä: milloin Pyhän Olavin kirkko on avoina, miten vihkiminen järjestetään, mitä tarkoittavat kinkerit? Toiseen ryhmään kuuluvat oppiin tai teologiaan liittyvät tiedustelut. Joku haluaa tietää, mitä tietty raamatunkohde tarkoittaa tai miten luterilainen ja helluntailainen kastekäsitys eroavat. Osa on sielunhoidollisiksi luokiteltavia: mitä teen, kun en enää jaksaisi tai kuuleeko Jumala enää rukouksiani?

Toistaiseksi vanhat kysymykset ovat numerojärjestyksessä, mutta arkistointiin on suunnitteilla parannuksia. – Tarkoitus on jaotella ne aiheittain, jotta kävijä löytäisi helposti etsimänsä. Vain 30–40 tuoreinta voisi olla pötkössä nykyiseen tapaan, Rankinen suunnittelee.

Vammalalaisten kannattaa muutenkin liikkua seurakunnan kotisivuilla, joilla seikkailevat myös taiteilija **Mauri Kunnaksen** Koiramäen joulukirkosta tutut hahmot. Verkossa on runsaasti kotiseurakuntaa koskevaa informaatiota; tietoa kirkollisista toimituksista, uutisia, yhteystietoja, tapahtumakalenteri. Kuukauden hartaus tarjoaa Elämän evästä. Tälle palstalle on niin ikään luvassa uutta:

– Houkuttelemme luottamushenkilöistä uusia kirjoittajia. Kunkin hartausteksti olisi esillä parisen viikkoa ja näkyviin tulisi myös lista

tulevista ja edellisistä kirjoittajista. Tämä saattaisi osaltaan houkuttaa käymään kotisivuillamme.

Kuva: Reijo Keskiö-Kiikonen

Vammalan papit Osmo Ojansivu (vas.), Arto Jaatinen, Hannu Heikkilä, Mirja Tenkanen ja Jari Rankinen. Olavi Sorva oli kuvanottohetkellä matkalla. Oikealla kanttori Keijo Vättö (oik.), jonka kollega Terhi Ketonen puuttuu kuvasta.

Soittaakin saa

Pappia voi lähestyä myös puhelimitse tai kasvotusten, niin iloissa kuin suruissa. – Yhteydenotto missä tahansa asiassa ei ole häirintää, me olemme ihmisiä varten. Keskustelutilanteessa papilla pitäisi olla suuret korvat ja pieni suu. Taakkojen kantamisessa auttaa usein, kun saa puhua luotettavalle ihmiselle. Toivoisin meidän pappien olevan sellaisia, sanoo kirkkohera Osmo Ojansivu.

Jos haluat tavata papin, kirkkoherranvirastosta on hyvä varmistaa –

vaikka anonymisti – että tämä varmasti on paikalla. Lomien tai pakollisten työtehtävien takia näin ei aina ole.

Kaikkilla papeilla on viikoittainen päivystysaika (puh. 5112 609):

Osmo Ojansivu	ma 9–12, ke 9–10
Hannu Heikkilä	pe 9–12
Arto Jaatinen	ma 9–12
Olavi Sorva	ti 9–12
Mirja Tenkanen	
040-5134 160	ke ja to klo 9–9.30
Jari Rankinen	to 9–12

Lähetysjuhla täyttää kaupungin

Valtakunnallinen lähetysjuhla näkyy ja kuuluu Vammalassa 10.–12. kesäkuuta 2005. Silloin kaupunkiin odotetaan jopa 15 000 vierasta. Sylvään koulun tapahtuma-alueelle nousee myös jättitelta. Koko väkimäärä ei ole yhtä aikaa samassa paikassa, koska esimerkiksi lapsilla, varhaisnuorilla ja nuorilla on omat juhlaansa. Aikuisillekin viikonloppu tarjoaa useita rinnakkaisia tilaisuuksia.

– Ehkä 5 000 vierasta pitäisi saada kerralla johonkin mahtumaan, arvioi juhlien pääsihteeriksi valittu kappalainen **Hannu Heikkilä**.

Muista papin töistään Heikkilä vapautuu tapahtuman takia puoleksi vuodeksi. – Ei tosin yhtämitaiseksi jaksoksi, ja paljolti tehtäväni painottuu ensi kevääseen.

Yksistään majoituspaikkojen löytäminen on melkoinen urakka. Heikkilä heittääkin vammalalaisille haasteen. – Toivon että mahdol-

lisimman moni voisi harkita juhlavieraan ottamista kotiinsa, koska yösijoja tarvitaan paljon. Ajatuksen myönteisesti suhtautuvat saavat syksyllä lisää tietoa, minne voi halukkuutensa ilmoittaa.

Usein suurjuhla pidetään isomalla paikkakunnalla juuri majoituskapasiteetin takia. Pienissä kaupungeissa on vaikea löytää tarpeeksi petipaikkoja. Nytkin tarvitsijoita on yli 2 000. – Joudumme varamaan hotellihuoneita kyllä Tampereelta asti, Heikkilä sanoo.

Lähetysseura pyysi Vammalaa isännöimään juhlaa, osin seudun tunnetun talkoohengen takia. Valintaa tuki myös vahvan lähetysseurakunnan maine, sekä historiassa etä nyt. Satoja vapaaehtoisia kutsutaan ja toivotaan jälleen talkoisiin. Apua tarvitaan majoituksessa, muoituksessa ja aikanaan juhlapaikan rakentamisessa.

Rauhaa ja oikeutta

Suomen Lähetysseuran suurin vuotuinen tapahtuma järjestetään perinteisesti kesäkuun toisena viikonloppuna. Tänä vuonna kokoonnutaan Mikkeliin, missä otsikkona on Kun toivosta tulee totta. Aihe kytkeytyy vuoden yleisteemaan Rauhaa kaikille. Ensi vuoden teemana on oikeudenmukaisuus.

Miksi jokaisen vammalalaisen kannattaa olla ensi kesänä mukana? Heikkilä keksii nopeasti monia syitä.

– Valtakunnallinen juhla on sellainen näyteikkuna nykyajan lähetystyöhön, ettei toista Suomessa ole. Monipuolisessa ohjelmassa on jokaiselle jotakin, ja musiikilla on päivien aikana tärkeä sija. Samalla on mahdollisuus nauttia kansainvälisistä tuulahduksista, koska tänne tulee paljon ulkomaisia vieraita. Heidän myötänsä pääsee kurkistamaan eri kulttuureihin.

Pyhän Olavin kuvat hiljentävät

Pyhän Olavin kirkon taiteilijat aloittavat urakansa vuoden päästä, mutta **Kuutti Lavonen** ja **Osmo Rauhala** valmistautuvat jo historialliseen tehtävään.

– Hanketta on ehtinyt jonkin aikaa miettiä ja se kyllä näkyy töissä, joita teen tällä hetkellä, Lavonen, 44, myöntää.

Kotkassa syntynyt helsinkiläistaiteilija suunnittelee kierrosta eteläisen Suomen vanhoihin kirkkoihin. Ei niinkään mallia katsoakseen, vaan tunnelmaa tavoitakseen.

Siurossa sukutilaansa viljelevä, osan vuodesta New Yorkissa asuva Osmo Rauhala, 46, on siivonnut kalenteria ja raivannut tilaa Vammalalle. – Jotkut näyttelyprojektit ovat siirtyneet tulevaisuuteen, samoin ainakin yksi Sydneyn käynti. Talvi menee suunnittelussa, toukokuussa alkavat kenttätyöt. Olen varannut tarkoitukseen kesät 2005 ja 2006. Tämä sopii hyvin aikatauluuni, koska tilanhoidon takia olen yleensä Suomessa toukokuusta syyskuuhun. Saa nyt nähdä, kuinka ensi vuonna ehdin sukkuloida kotiin toukotoihin.

Lippalakki päässä kirkkosalia kiertävä ja puisia pintoja tutkivasti tunnusteleva Rauhala näyttää ja kuulostaa niin tavalliselta ihmiseltä, että äkkiseltään häntä on vaikea kuvitella kansainvälistä mainetta nauttaneeksi taiteilijaksi.

Ensivaiheessa miesten on ratkottava liuta teknisiä ongelmia. Suoraan puulle maalaaminen saanee omat vaatimuksensa, samoin kylmät, kosteat olosuhteet lämmittämättömässä kivirakennuksessa. Osmo Rauhala selvittää, kuinka kova maalaus pohja on sinänsä tuttu, koska hän pingottaa töissään kankaan puulevyille. – Ateljeessa taiteilija pystyy maalaamaan kankaalle, jonka voi pistää pois tai vaihtaa, ellei lopputulos miellytä. Kirkossa kangasta ei ole, joten kovin monta kertaa työtä ei voi hioa.

Taiteilijat tarvitsevat tietoa, miten vanhat puumaalaukset ovat kirkkoissa käyttäytyneet, tekniikkakin on opeteltava sieltä satojen vuosien takaa, mutta perinnetiedon kasaan haaliminen ei vielä yhtälöä ratkaise. – Puu on erilaista kuin vuosisatoja sitten, pigmentit ovat erilaisia, ilma on erilaista. Se mikä kesti 1500-luvulla, ei välttämättä kestä meidän ilmastossamme. Sen takia nyt täytyy itse testata monia asioita.

Molemmat Vammalaan kutsutut taiteilijat ovat tehneet vain yhden työn varsinaiseen kirkkotilaan. Seurakunnilla on kuitenkin paljon Lavosen tuotantoa. Rauhala sanoo säännöllisesti saavansa palautetta, että hänen taiteensa on koettu sakraliksi ilman tekijän omaa tietoista valintaa.

Kuutti Lavoselle uskonnolliset aiheet ovat läheisiä, renessanssi ja myöhemmin barokki ovat kiinnostaneet. – Nimenomaan ihmisen kärsimystä käsittelevät teokset ovat liikauttaneet ja olleet minulle tärkeitä.

Vanhassakirkossa kummallakin on oma rajattu alue. Figura-

Kirkkoherra Osmo Ojansivu (oik.) oli Kuutti Lavosen ja Osmo Rauhalan oppaana Pyhän Olavin kirkolla, kun taiteilijapari ensi kertaa yhdessä tutustui tulevaan työmaahansa. Paikalla oli myös tyrvääläissyntyinen toimittaja Pekka Heikkilä, joka tekee televisiodokumenttia kirkon kuvaohjelman etenemisestä.

tiivisesta ihmiskuvauksestaan tunnettu Lavonen tekee lehteriseinämille kärsimyshistorian ja apostolit, altari ja saarnatuoli paratiiseineen loksativat luontevasti luontoteemaan paneutuneelle Rauhalalle.

Miten kahden erilaisen taiteilijan näkemykset ja käsialat muotoutuvat ehjäksi kokonaisuudeksi? – Olemme samanikäisiä, meillä on samantapainen tausta suomalaisessa kuvataidemaailmassa. Olemme esiintyneet samoissa näyttelyissä, tunnemme kollegiaalisesti toisemme vuosien takaa. Lähinnä ajattelin, että käymme Vammalassa dialogia, keskustelemalla haemme yhteistä sävyä ja tunnelmaa, miettii Lavonen.

Ensimmäisellä yhteisellä käynnillään kirkossa Rauhala sai idean tiettyjen pylväitten toteuttamisesta niin että toinen maalaa yhden sivun, toinen toisen. – Näin alueittemme välimaastoon tulisi konkreettisesti yhdessä tehtävä jakso.

Seurakunta on asettanut ehdon, että entiset aiheet palatkoot entisille paikoilleen. Taiteilijapari ei koe tätä rajoitteena tai rasitteena.

– Kyllä Löfmarkin vanhat kuvat edustavat selkeää lähtökohtaa, vaikka teen työn omalla tavallani ja oman näkemykseni mukaan, Lavonen aprikoi, ja lupaa tuoda kärsimyshistorian lähelle ihmistä, ei välttämättä Mel Gibsonin kohelokuvan tapaan veriseen äärimmäisyyteen pyrkimällä.

– Yritän keskittyä enemmän muihin puoliin, lunastukseen ja anteeksiantoon, hän sanoo, muttei paljasta enempää. – Tulkaa sitten parin vuoden päästä katsomaan!

Rauhala vertaa tilannetta vanhan klassisen sävellyksen tulkintaan. – Väkinäisesti siihen tulee tämän ajan otetta; tempossa, ryt-

missä, instrumenteissa. Sama koskee Pyhän Olavin kuvia – muutenhan ne konservoitaisiin valokuvien pohjalta mahdollisimman alkupe räisen näköisiksi. Edeltäjistämme jäi kirkkoon määrätty oma käsiala, tarkoitus kai on, että nyt jää meidän peukalonjälkemme.

Suuri yleisö saa jännittää lopputulosta maaliin asti, luultavasti vuoteen 2006. Maalauksen ajan kirkko on suljettu.

– Emme me ihmisvihaajia ole, mutta työ vaatii keskittymistä ja rauhaa, Lavonen perustelee.

– Ei kirjailijakaan näytä julki-suuteen romaninsa luonnoksia,

eikä laulaja halua esiintyä, ellei ole opetellut. Sama pätee maalaamiseen. Olen sitä mieltä, että työme pysyy verhon takana, kunnes se kerralla paljastetaan, Rauhala jatkaa.

Kristillisessä kodissa kasvanut ja sieltä elämän perusarvot omaksunut Rauhala uskoo projektin hiljentävän myös itseään. Uutisen kirkkotaiteilijaksi päästyään hän luki verkko-Aamulehdestä keskellä Arizonan erämaata, sikäläisen seurakuntakeskuksen internethuoneessa.

– Kävelin ulos, katsoin valtavaa lakeutta ja kalliomuodostelmia sen keskellä ja silloin kolahti, että tämä työ syntyy hiljentymisen kautta. Se tarkoittaa paljon Pyhän Olavin kirkossa käymistä, paikallaan oloa. Olen tyypillinen sesonkityöskente-

lijä, mutta nyt on kyse meditatiivisemmasta tavasta maalata.

Osmo Rauhala hurauttaa Vanhankirkonniemelle Nokialta autolla 40 minuutissa. Kotona on Minttu-vaimon lisäksi kymmenvuotias Onni-poika.

– Löytyyköhän Vammalan seudulta minkäänlaista kattoa pään päälle, kyselee pääkaupunkilainen Kuutti Lavonen. Hän miettii esimerkiksi vuokrattavaa mökkiä, jotta saisi myös perheen lähelle. Isän silmäterät ovat tietenkin Essi, 6 ja Eekka, 3.

Elokuussa Didrichsenin taidemuseossa Helsingissä avautuu Lavosen näyttely, syksyllä Saksioissa Tampereella, Rauhalan töitä on parhaillaan esillä Helsingin kaupungin taidemuseossa Tennispalatsissa.

– Suorituksena kirkon maalaaminen vie kaksi kesää, joten ei kai sitä elämäntyöksi voi sanoa, mutta on se ilman muuta maamerkki tai virstanpylväs uralla. Vaikka kirkko tuhoutui palossa, se nousi uudelleen, sillä on jatkuvuus. Samoin kirkon taiteella on erilainen pysyvyys kuin jollain grafiikanlehdellä, jota voi siirtää paikasta toiseen. Haasteen poikkeuksellisuus tekee työstä erikoisen, Lavonen pohtii.

Rauhalan mielestä hanketta ei voi verrata mihinkään näyttelyyn tai muuhun julkiseen teokseen. – Jo tila on ainutlaatuinen; historiallinen rakennus ja sen perimä. Ei koko maailmassa tarjota taiteilijalle usein tällaista kohdetta.

Kirkkotaide on herättänyt Suomessa suuria intohimoja. Tampereen Tuomiokirkon maalauksista puhkesi 40 vuotta kestänyt riita, Toivakan kirkon kattomaalaukset herättivät 70-luvulla kiihkeää keskustelua, Kain Tapper kohahdutti Orivedellä kansaa 60-luvulla alttarirelieffillään Golgatan kallio. Kuinka rajuun mielipidemyrskyyn olette varautuneet Vammalassa?

– No, eiköhän tuo vuosisadan kestäne, nauraa Lavonen.

Pirjo Silveri

Kirkonrakentajat-kirjassa kuuluu ihmisen ääni

Tyrvään Pyhän Olavin kirkon jälleenrakentaminen oli poikkeuksellinen voimannäyte. Prosessista voisi tehdä montakin kirjaa ja tutkimusta eri näkökulmista. Yksi, jota ehdottomasti ei saanut sivuuttaa oli hankkeeseen osallistuneiden ihmisten, kirkonrakentajien, näkemys.

Miten he työn kokivat, mitä he tekivät ja miksi ylipäätään lähtivät mukaan? Seurakunnan kutsumana tyrvääläissyntyinen toimittaja **Pirjo Silveri** otti muiden tallentamisen tehtäväkseen. Kaikkiaan rakentajia oli satoja. Kirjassaan *Kirkonrakentajat. Kaikkien aikojen talkoot Tyrvääl-*

lä Silveri nostaa esiin keskeisten talkoolaisten ja mukana olleiden kertomuksia.

Suunnittelijat, päättäjät ja talkoolaiset kertovat tarinansa työmaalta iloineen ja huolineen. Pyhän Olavin rakentamista seurattiin tiedotusvälineissä harvinaisen paljon, mutta silti 176 sivuun on löytynyt uutta ja mielenkiintoista tietoa.

Tyrväällä on koettu kaikkien aikojen talkoot. Kirja on kunnianosoitus eri tavoin hankkeeseen osallistuneille, ja tavoitteena on ollut välittää lukijalle myös erikoisen ja historiallisen työmaan tunnelmaa.

Otavan kustantaman kirjan kuvatoimituksesta vastasi **Liisa Suvikumpu**. Suurin osa 140 valokuvasta on vammalalaisten **Reijo Keskiäkosen** ja **Hannu Moilasan** ottamia.

Kirja julkistetaan perjantaina 2. heinäkuuta Vanhan kirjallisuuden päivien avajaisissa Vammalassa, ja tapahtuman aikana sitä voi ostaa seurakunnan myyntipisteestä. Julkistamisen jälkeen kirja on myynnissä kirjakaupoissa, Vammalan kirkkoherranvirastossa ja Pyhän Olavin kirkolla. Sen hinta on 40 euroa.

Nuori aikuinen kokee itsensä väliinputoajaksi

Rippikoulun jälkeen kirkossa ammottaa nuoren aikuisen mentävä aukko. Monelle konfirmaatiota seuraava kosketus omaan seurakuntaan on avioliittoon vihkiminen. Kirkkohäät ovat perinteinen tapa, jonka useimmat haluavat säilyttää.

Kasteen vahvistamisen jälkeen varsinainen uskon vahvistus ja vahvana pitäminen voi kuitenkin jäädä hataralle pohjalle.

Vammalan lukiolaiset **Maija Ahometsä**, **Salla Heikkilä** ja **Timo Möttönen** kaipaisivat ikäisiään koskettavaa yhteyttä muulloinkin kuin elämän suurina juhlahetkinä. Kaikki kolme olivat riparin jälkeen isosina ja lähtivät mukaan seurakunnan nuorteniltoihin. Nyt parikymppisinä he ovat huomanneet, ettei heidän ikäisiään varten ole oikein mitään.

– Toimintaa on nuorille, mutta ei nuorille aikuisille, Timo kietyttää.

Kahdenkymppin kieppeillä useat entiset aktiivit putoavat tarjonnan puutteen takia pois. Mitään maailmoja mullistavaa ratkaisua Maija, Salla ja Timo eivät tilanteeseen ehdota; yhdessäolo samanikäisten kanssa riittäisi.

– Enää ei kaipaa viikkotoimintaa, mutta jonkinlaisia keskusteluiltoja, joiden aiheena olisi arkipäivää koskevat kysymykset, voisi järjestää, Maija ehdottaa.

Aina osallistumattomuuden syyinä ei ole omanikäisen seuran puuttuminen. Salla ja Maija muistavat, että kevään abimessu oli juuri äidinkielen koetta edeltävänä iltana.

– Eihän siinä viime hetken paaniikissa mihinkään pystynyt lähtemään, tytöt huudahtavat.

Kasvojenkohotus kirkon töille Maija, Salla ja Timo ovat epävarmoja, kasvaako heidän sukupolvestaan entiseen tapaan niitä, jotka pyhäamuisin käyvät jumalanpalveluksessa. Syy ei ole niinkään muodossa vaan sisällössä. Jos kirkossa olisi enemmän nuoria työntekijöitä, kiinnostus toimintaa kohtaan voisi kasvaa.

– Ei jumalanpalveluskaavaa välttämättä niin paljon tarvitse muuttaa. Tavallisena sunnuntaina voisi lähteä kirkkoon, jos saarnassa olisi vaihteeksi nourtakin näkökulmaa, Maija sanoo.

– Toisaalta, kun itse vanhenee, myös odotukset seurakuntaa ja kirkkoa kohtaan muuttuvat. Mitään nuorisobuumia kirkossakäynnistä tuskin silti tulee, Salla arvelee.

Myös kirkon tarjoamia töitä voisi mainostaa enemmän, sillä moni ajattelee papin ammatin ainoaksi vaihtoehdoksi. Abitu-

rientit saavat keväisin eri oppilaitoksista paljon kirjeitä, joissa kerrotaan eri alojen koulutus- ja työmahdollisuuksista. Samanlainen esittelykirje kirkolliselta puolelta olisi paikallaan, vaikka kyse olisi kutsumusammattista.

– Eivät kirkon virat voi kiinnostaa, ellei niistä tiedä mitään, Maija sanoo. – Kirkossahan on paljon muutakin työtä kuin saarnaamista! Harva tietää silti, että tarjolla on esimerkiksi sairaanhoitotyötä.

Toisaalta näiden nuorten aikuisten mielestä myös papin ammattiin liittyviä negatiivisia mielikuvia pitäisi poistaa.

– Esimerkiksi kokin ammatti on julkisuuden ansiosta muutunut trendikkääksi, Timo muistuttaa.

Katto matalalla ja kynnys korkealla?

Kolmikun mielestä seurakunta kaipaisi lisää suvaitsevaisuutta. Uusiin ihmisten on vaikea tulla mukaan, jos jonkinlainen ulkopuolisuuden tunne on tuttu vanhoillekin kävijöille.

Vallan vieras ei ole käsitys, että toimintaan osallistuvan pitää täyttää tietyt vaatimukset ennen kuin hänet kunnolla hyväksytään joukkoon. Perusteeksi syrjimiselle riittää ulkonäkö tai vaikka se, ettei ole pitkään aikaan käynyt missään kirkon tapahtumassa. Lisäksi joihinkin yksittäisiin asioihin kiinnitetään kohtuuttoman paljon huomiota.

– Kristinusko on kyllä muutakin kuin esimerkiksi alkoholin-

käytön paheksumista, Salla huomauttaa.

Ikävintä on juuri hiljainen syrjijäminen ja se, että tulee tunne siitä, että on itse huonompi ihminen kuin muut.

– Sormella osoittelu ja tuomitseminen eivät kuulu kristinuskoon, Timo muistuttaa.

Aiotteko tulevalla opiskelupaikkakunnallanne hakeutua seurakunnan toimintaan? Salla, Maija ja Timo vastaavat ensin pään pyörittelyllä ja pitkäköllä hiljaisuudella.

– Kynnys mennä mukaan on niin korkea, kommentoi Timo.

– Jos löytyy joku kavერი, joka on jo toiminnassa, niin sitten voin mennä. Jos ei tunne ketään valmiiksi, ei sitä yksin kyllä lähde, Salla mieltii.

Henkilökohtainen kirje kotiin voisi olla hyvä idea. Kutsu sanomalehdessä tai ilmoitustaululla jää etäiseksi, oma kirje saisi opiskelijan tuntemaan itsensä tervetulleeksi ja huomioon otetuksi.

Rakentavasta kritiikistään huolimatta vammalalaisnuoret arvostavat ja pitävät elämässään tärkeänä kristinuskon perussanomaa.

– Seurakunta on joka tapauksessa aina lähellä, riippumatta aikaisemmasta aktiivisuudesta, Maija sanoo.

– Ajatus lähimmäisenrakkaudesta on valtavan hieno, vielä kun se toteutuisi nykyistä paremmin myös käytännössä, Salla toteaa.

Aino Öhman

Nuoret aikuiset Maija Ahometsä (vas.), Salla Heikkilä ja Timo Möttönen kaipaavat seurakunnan toimintaan ikäistään näkökulmaa. Koska oma ammatinvalinta on edessä, he toivoisivat nykyistä enemmän tietoa myös kirkollisista työmahdollisuuksista.

Rippikoulua keräysliivissä

Vammalan seurakunnan rippikoululaisilla on mahdollisuus tutustua diakoniatyöhön monin vaihtoehtoisin tavoin. **Jarmo Kuusisto**, **Jenni Mäkinen** ja **Maiju Kauko** suuntaavat kesäkuussa Kokemäen Pitkäjärven leirille, joka on vapaa-ajaltaan liikuntapainotteinen.

Diakoniatehtävänsä he suorittivat yhteisvastuukeräyksessä ja saivatkin ihan mainion tuloksen äitien ja lasten hyväksi. Valittavana olisi ollut myös kantomomia katulähetyspäivillä tai isovanhemman haastattelu.

Jarmo Kuusisto kulki keräyslippaan kanssa torin tuntumassa. Hänen mielestään kerääminen ei vaadi erityisesti rohkeutta. Ihmisten suhtautuminen vaihtelee.

– Jotkut antavat, toiset sano-

Jarmo Kuusisto, Jenni Mäkinen ja Maiju Kauko.

vat ”ei kiitos” tai kävelevät vain ohi, toteaa Jarmo.

Maiju Kauko ja Jenni Mäkinen keräsivät Apajan tienoilla. Marketin asiakkaat olivat suh-

tautuneet heihin ystävällisesti.

– Jotkut ovat kyselleet, mihin keräyksen tuotto menee. Selityksemme ovat kelvanneet.

Monta vilkasta vihkilauantaita

Vammalassa on tehty kesäksi 41 varausta avioliittoon vihkimisestä. Ensimmäiset nuoretparit kysyivät kirkkoa ja pappia yli vuosi sitten. Vilkkaimmoin sormuksia vaihdetaan 21. elokuuta: Pyhän Olavin kirkossa vihittään kaksi paria, Sastamalan ja Tyrvään kirkossa kummassakin yksi. Kolmena lauantaina (12.6, 19.6. ja 24.7.) kolme morsiusparia astelee alttarille.

Pääkirkon on vihkipöytäkirjojen valinnut 18, Pyhän Olavin 15 pariskuntaa. Entisaikaan suomalaiset juhlivat mielellään juhannushäitä, mutta ajat ovat muuttuneet. – On mennyt vuosia, ettei juhannukseksi ole vihitty ketään. Tänä vuonna on aatoksi yksi varaus Tyrvään kirkkoon, toinen Ellivuoreen, tie-

tää toimistonhoitaja **Eila Seppä**.

Hänen mukaansa varaustilanteeseen tulee jonkin verran muutoksia – ajankohdat vaihtuvat tai siirtyvät, jotkut peruvat aikeensa. – Ehkä kesäksi tulee vielä kymmenkunta vihkimistä lisää. Naimisiinmenosta päätetään nopeastikin, koska kaikki eivät halua isojäitä.

Jotkut valitsevat erikoisen hetken ja moniin sormuksiin kai-verrettiin vuosituhannen ensimmäinen päivä. Vammalassa ei ole yhtään 040404 -avioparia, mutta tiistaina 20.04.2004 oli vihkitilaisuus.

– Vihittiin täällä yksi pari myös 8.8.88 kello 8, Eila Seppä muistaa.

Pian Vammalaan muuttonsa jälkeen Sirkka ja Juha-Pekka Vikman liittyivät kirkkoon – ja kokivat seurakunnassa tulleensa kuin kotiin. Pariskunta on tutustunut ahkerasti myös muihin kirkkokuntiin ja ekumenia on lähellä sydäntä.

Vikmanit kulkevat vastavirtaan

Aprillipäivän 1998 Sirkka Vikman, 55, muistaisi varmaan unissaankin. Kuusi vuotta sitten huhtikuun ensimmäisenä hän liittyi takaisin kirkkoon. Mikä veti seurakuntaan?

– Sitä se just oli. Vetoa. Sille ei enää voinut mitään, Sirkka kertaa tuntojaan.

Tuon kevään kiirastorstaista syöpyi mieleen myös ensimmäinen ehtoolliskäynti. Puoliso Juha-Pekka Vikman, 64, jäi vielä penkkiin istumaan, koska hän palasi virallisesti kirkon jäseneksi hiukan vaimoan myöhemmin.

Tilastollisesti Vikmanit kulkevat vastavirtaan, sillä viime aikoina huiku on käynyt enemmän toiseen suuntaan. Vuonna 2003 Tyrväällä ja Karkussa kirkkoon liittyi 15 ihmistä, 63 erosi.

– Ellen olisi myös seurakunnan jäsen, olisin kuin turisti, joka näkee kirkossa kyllä kauniit kuvat ja koristukset, mutta kokee itsensä ulkopuoliseksi. Silloin ei voi tuntea samanlaista yhteyttä, Sirkka Vikman pohtii.

Pyhän Olavin tuhopolton jälkeisenä syksynä hän rupesi käymään usein jumalanpalveluksessa. – Juha-Pekka joskus intoani vähän ihmetteli. Jotenkin tuntui hyvältä olla siellä, kokemus oli minulle uusi. Nuoruusvuosien Varsinais-Suo-

men ”jyrisevät papit” olivat herättäneet kammon, mutta nyt messussa oli ihan toisenlaista kuin olin kuvitellut.

Tampereen yliopistossa työskentelevää Sirkkaa työnsi hengellisen yhteisön suuntaan osin oma työpaikka. – Kun toimii tutkijoiden parissa, missä koko ajan etsitään totuutta ja kyseenalaistetaan kaikkea, rupesin miettimään, eikö mihinkään voi luottaa ja lopullisesti uskoa. Fundeerasin, tuleeko minustakin sellainen joka vain epäilee.

Ennen lopullista päätöstään hän keskusteli papin kanssa kahden kesken. – Kysyin, mihin sitoudun, jos liityn kirkkoon. Halusin tietää, tarvitseeko minun tehdä jotakin erityistä. Pappi vastasi, ettei kukaan ole tuollaista ennen kysynyt!

Sittemmin arka kyselijä on huomannut, ettei Jumala vaadi suoritusta. Ystävätkin ovat huomanneet Sirkkan olevan yhä se sama Sirkka, jota henkilökohtainen uskon ratkaisu ei ole millään lailla epäilyttävään suuntaan muuttanut.

Kotiseurakunta tuntuu mukavan oloiselta ja kokoiselta yhteisöltä. – Tavallinen jäsen saa pysytellä yksinään ja pitää juuri niin laajaa omaa reviiiriä kuin haluaa. Jos taas haluaa joukkoa ympärilleen, sitäkin halutessaan saa.

Pyhäaamuna ei enää nukuta

Nykyään Vikmanit ovat tuttu näky pyhisin kirkonpenkissä. – Ennen vietimme sunnuntaiaamut nukkumalla, nyt kirkkoon lähtö on yhtä itsestään selvää kuin hamppaitten pesu.

Mieluiten he suuntavat Tyrvään kaksitorniseen, mutta on tie vienyt Mouhijärvelle, Kiikkaan, Keikyään, Karkkuun, Kauvatsalle, Sarmaljoelle. Joskus on ajeltu Tampereelle. – Jos kotikirkossa on konfirmaatio, eikä siellä ole meille ketään tuttuja, saatamme lähteä muualle. Tai jos täällä on sanajumalanpalvelus ja naapurissa olisi ehtoollinen, menemme sinne.

– Ehtoollisissa jos missä tulee yhteisyyden kokemus, Pyhän Hengen yhteys, jakaminen, nöyrytyminen, polvistuminen, omasta ylpeydestä ja itsekeskeisyydestä luopuminen, luettelee Huittisissa psykologina työskentelevä Juha-Pekka, jolle konfirmaation ja siitä seuraavan ehtoolliskäynnin välillä vierähti 42 vuotta.

Vaikka molemmat arvostavat saarnaa, Sirkalle tärkeintä on kokonaisuus, tunnelma liturgisena osineen. Juha-Pekan mielestä paras saarna on sellainen, joka ei niinkään myötäile omia mielipiteitä, vaan pikkuisen jopa ärsyttää ja haastaa ajattelemaan.

Psykologiasta 1980-luvun alussa väitellyt Juha-Pekka on pian jäämässä eläkkeelle, puolison ura kulkee toista rataa. Alkuvuonna Sirkka käynnisti taannoin kesken jääneet maisterinopintonsa. Urakan alku oli dramaattinen. – Kaksi päivää ensimmäisen tenttini jälkeen Juha-Pekka sai yllättäen sydäninfarktin. Kyllä siinä hetken mietti,

kuinkahan tässä oikein käy.

Miehen vaikea sairastuminen ja ohitusleikkaus johtivat uuteen elämäntilanteeseen, mutta oloa ja eloa helpotti vahva luottamus Taivaan Isään. – En tiedä, kuinka olisin jaksanut ilman uskoa. Nyt ei ollut mitään kynnystä soittaa ystäville, että laittakaapas kädet ristisiin meidän puolestamme. Sairaudesta huolimatta on perusturvallinen olo. Vaikka kuinka keikkuu, tuntee, ettei silti kaadu.

Juha-Pekka kertoo sairaalassa ollessaan haastatelleensa itseään. Kysyneensä, pelkäätkö kuolemaa. – Huomasin vastaavani, että en. Miksi siitä huolestuisin, koska se ei ole minun käsissäni.

Ensin ero, sitten paluu

Juha-Pekka Vikman riuhtaisi itsensä irti evankelis-luterilaisesta kirkosta 1973, proosallisesti ruokatunnilla.

– Koska yksi tuttava oli tullut sanoneeksi, ettei pidä kuulua aatteellisiin järjestöihin, joiden ideologiaa ei ole sisäistänyt. En vihannut kirkkoa, vaikka mukulana ollessani isä sitä kiihkeästi haukkui. Vanhempieni erotessa kirkosta, minä jäin jäseneksi, koska olin ehtinyt täyttää 15 vuotta.

Sirkka puolestaan lähti joskus 80-luvulla sen takia, kun Suomessa ei hyväksytty naispappetta. Vähän yli kolmekymppisestä tuntui, että naisia sorretaan tässäkin asiassa. Yksi asia silti murehdutti: Sirkka tiesi samalla erottavansa hiukan toisellakymmenellä olleet lapsensa kirkosta.

– Paljon olen tätä asiaa ajatellut ja heidän kanssaan siitä puhunut. Olen pyytänyt lapsilta ratkaisua

anteeksi, vaikken tosin tiedä, pitääkö tällaista anteeksi pyytää.

Aikanaan äiti tarjosi jälkikasvulleen mahdollisuutta rippikoulun käymiseen. – Näin jälkikäteen ajatellen olin aika ankara. Pyrin vaikuttamaan, etteivät kävisi. Kehotin tyttärtä tarkkaan miettimään, miksi riparille menisi. Yhtenä aamuna tämä ilmoitti, ettei lähde ”koska tuntuu että ne lahjat siinä olisivat pääasia”.

Sirkka ja Juha-Pekka vihittiin siviiliavioliittoon 1993. Kirkon siunauksen liitollen he saivat viiden vuoden ja kymmenen päivän viiveellä. – Se tapahtui Tyrvään kirkossa ja läsnä olivat molempien lapset. Osmo meidät siunasi ja Matti soitti uruilla Beethovenin Ich liebe dich, Juha-Pekka herkistelee. Osmo on kirkkoherra Ojansivu, Matti kanttori Koho.

Vammalan vuosina myös kirkkomusiikki on tullut Vikmaneille tutuksi ja rakkaaksi. Kanttori Kohon myötä Juha-Pekka innostui taas laulamiseen, niin yksin kuin kuorossa.

Seurakuntaan paluunsa aikaan Juha-Pekka mietti paljon maallistumista ja markkinapelleilyä, vaikuttanut perinteiset vasemmistopuolueetkaan eivät jaksaneet välittää heikoimmista. – Tuntui että ainoa joka vähävikisimmistä enää välitti, oli kirkko.

Aviopuoliso pitää kirkon perustehtävänä silti jotakin muuta kuin aineellisen avun antamista. –Evankeliumin levittäminen ja hyvä sanoma Jumalan rakkaudesta on pääasia. Siitä olen itsekin eniten saanut.

Pirjo Silveri

Miten liittyä kirkkoon?

Jos kirkkoon kuulumaton haluaa seurakunnan jäseneksi, hän allekirjoittaa liittymisilmoituksen henkilökohtaisesti kirkkoherranvirastossa. Periaatteessa asia on sillä selvä, jos henkilö on kastettu. Ellei kastetta ole, siitä pitää erikseen sopia. Joutuuko tulokas jotenkin perustelemaan, miksi hän tahoo kirkkoon?

– Luulenpa, ettei seurakunnissa ole mitään oppi- tai elämäntarkkailuita. Oma halu

riittää, vastaa kirkkoherra Osmo Ojansivu.

– Jos liittyjä haluaa keskustella papin kanssa, siihen on ilman muuta mahdollisuus. Oikeastaan se olisi jopa toivottavaa, mutta vain harva on sitä oma-aloitteisesti pyytänyt. Ehkä kirkkoherranviraston työntekijät voisivat vielä korostaa tätä mahdollisuutta, samaan tapaan kuin eroajien kohdalla. Viimeksi olen keskustellut eroajan kanssa hänen omasta pyynnöstään.

LÖYTÖRETKELLÄ: sanoja sinulle,

JOKA PELKÄÄT
Ps 23:4 ja Joh 14:27

JOKA ETSIT ELÄMÄLLE KESTÄVÄÄ PERUSTAA
Matt 7:24-25 ja Jer 17:7-8

JOKA KYSYT, MITEN PITÄISI TOIMIA
1 Piet 3:8-9 ja Ef 4:31-32

JOTA SYNNIT PAINAVAT
1 Joh 1:8-9 ja Jes 43:25

JOKA OLET MASENTUNUT
Jes 41:10 ja Jes 49:15-16

JOKA KADEHDIT
Ps 37:7-9 ja Matt 6:31-33

JOKA OLET VAIKEUKSISSA
Fil 4:6-7 ja Hepr 12:5-7

JOKA KYSYT, MITEN PELASTUN
Room 3:23-24 ja Room 10:9-13